

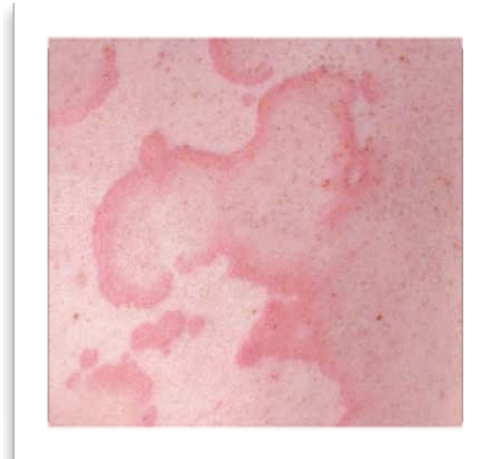
Urticaria

Wat zijn het?

Urticaria zijn heftig jeukende kleine of grote bultjes en verhevenheden die overal op de huid kunnen voorkomen. Ze kunnen samensmelten tot grote 'kwaddels', vaak met een witte ring eromheen. Ze ontwikkelen zich zeer snel (vaak binnen 30 minuten) en trekken vervolgens binnen 12-24 uur weer weg. De meeste mensen hebben vooral 's avonds klachten van urticaria die dan tegen de ochtend weer verdwijnen.

Urticaria worden ook wel **galbulten** of **netelroos** genoemd.

Urticaria is een vaak voorkomende en meestal slechts tijdelijk actieve huidaandoening. Ongeveer 20% van de Nederlandse bevolking zal ooit in het leven een episode met urticaria doormaken.

Hoe ontstaan urticaria?

Overal in de huid liggen zogenaamde 'mestcellen'. Deze cellen bevatten een reservoir aan stoffen die in de huid worden losgelaten als een ontstekingsreactie moet worden opgewekt. De belangrijkste van deze ontstekingsmediatoren is histamine. Bij urticaria worden grote hoeveelheden histamine door de mestcellen in de huid gebracht zonder dat daar een noodzaak voor is; er wordt dus een ontstekingsreactie opgeroepen terwijl die helemaal niet nodig is. Dit nodeloos leegstorten van de mestcellen kan worden uitgelokt door heel veel oorzaken.

Oorzaken kunnen prikkels zijn zoals druk op de huid of kou. Soms zijn voedingsmiddelen of medicijnen de oorzaak van de 'overprikkelbaarheid' van de mestcellen in de huid. Wanneer gericht onderzoek wordt gedaan naar de oorzaken van urticaria die langere tijd bestaan wordt in 75% van de gevallen nooit een oorzaak gevonden. De overige 25% kan in de volgende categorieën worden ingedeeld:

- geneesmiddelen
 - antibiotica
 - pijnstillers (aspirine!)
 - anderen
- infecties
 - bacterieën
 - gisten (Candida)
 - virussen (hepatitis B, Pfeiffer)
 - parasieten
- fysische prikkels
 - lichamelijke inspanning
 - druk op de huid
 - koude
 - warmte
 - zonlicht
- voeding
 - vooral middelen die berucht zijn als allergieveroorzaker zoals vis, garnalen, ei etc.
- insectenbeten
 - vlooien
 - muggen, etc
- interne ziekten
 - auto-immuunziekten (lupus erythematosus, reumatoïde artritis)
 - leukaemie/ ziekte van Hodgkin
- contactallergie op de huid

Soorten urticaria

De soorten urticaria hangen natuurlijk nauw samen met de veroorzakers ervan, voorzover deze te achterhalen zijn. Ook kunnen urticaria worden ingedeeld in de periode dat de aanvallen terugkomen:

Acute urticaria

Urticaria, ongeacht de oorzaak, die plotseling beginnen en waarvan de aanvallen na 6 weken spontaan verdwenen zijn.

Chronische urticaria

Urticaria, ongeacht de oorzaak, die langer dan 6 weken bestaan. Urticaria die gedurende meer dan een jaar steeds weer terugkomen zijn geen zeldzaamheid.

Urticaria factitia

Bij deze vorm bij druk of wrijven op de huid sterk jeukende kwaddels precies op de plek waar gewreven is. Deze verdwijnen spontaan binnen een tot enkele uren. Het verschijnsel van urticaria na het krassen over de huid waarbij ook enige druk wordt uitgeoefend noemen wij positief dermatografisme. Dit komt in meer of mindere mate bij ongeveer 3% van de bevolking voor en is gelukkig meestal een tijdelijk fenomeen.

Koude urticaria

Deze vorm is vrij zeldzaam. De huid vertoont de urticaria na blootstelling aan kou. Een test die de arts kan uitvoeren om koude urticaria vast te stellen is de ijsblokjes-proef. Hierbij wordt gedurende een bepaalde (standaard) tijd een ijsblokje tegen de huid gehouden.

Mensen die een bekende koude-urticaria hebben dienen voorzichtig te zijn met zwemmen in koud of lauw water. Het is beschreven dat patiënten in deze situaties door de uitgebreide urticaria-reactie buiten bewustzijn raakten.

Welk onderzoek kan verricht worden?

Bij ongeveer 75% van de patiënten met urticaria wordt nooit een oorzaak voor de urticaria gevonden. Omdat urticaria meestal slechts kortdurend aanwezig zijn en vanzelf weer verdwijnen wordt er vaak pas nader uitgebreid onderzoek ingesteld als de urticaria bijzonder hinderlijk zijn en meer dan 6 weken bestaan (chronische urticaria).

Het belangrijkste instrument in het zoeken naar een mogelijke oorzaak is het vraaggesprek, waarbij wordt gekeken of een of meer van de bekende mogelijke oorzaken van urticaria bij de patient aanwezig zijn. De gevonden oorzaak moet dan natuurlijk zo mogelijk worden weggenomen.

Omdat er erg veel mogelijke oorzaken zijn zal de arts vaak gebruik maken van een vragenlijst die de patient zelf thuis invult en daarna door de arts wordt bestudeerd.

Indien de arts hier aanleiding toe ziet is het mogelijk om verder onderzoek te doen. Hierbij kan gedacht worden aan algemeen bloedonderzoek, bacteriekweken en allergietesten. Over het algemeen wordt hiertoe pas overgegaan bij bijzonder hardekkige urticaria.

Hoe worden urticaria behandeld?

Indien een duidelijke oorzaak van de urticaria wordt gevonden moet de oorzaak natuurlijk worden weggenomen. In het geval van geneesmiddelen kan dit soms een probleem opleveren. Stop in ieder geval nooit medicijnen zonder dit eerst met e arts te overleggen die de geneesmiddelen heeft voorgeschreven.

Antihistaminica

Antihistaminica zijn geneesmiddelen die ervoor zorgen dat de histamine niet zijn ontstekingsbevorderende uitwerking heeft. Over het algemeen werken deze medicijnen goed en zorgen ervoor dat de urticaria goed worden onderdrukt. Soms is het nodig deze medicijnen langere tijd te gebruiken tot de urtiaria vanzelf zijn 'uitgedoofd'

Wat is de prognose?

In de meeste gevallen is er sprake van 'acute urticaria en is de huidreactie van korte duur.

In het geval van chronische urticaria is het niet mogelijk een voorspelling van de duur van de urticaria te doen. In extreme gevallen kunnen chronische urticaria een jaar of langer duren. In deze gevallen is meer uitgebreid onderzoek naar de oorzaak aan te raden. Zoals gezegd levert dit helaas, ondanks uitgebreid speurwerk, in veel gevallen niet veel op.

Copyright en uitgever: www.huidinfo.nl

[Oorspronkelijke informatiepagina](#) met verwijzingen

Voorwaarden: zie [disclaimer](#)